

Tuomo Lähdeniemi

26.3.2015

Hotelli Presidentti, Helsinki

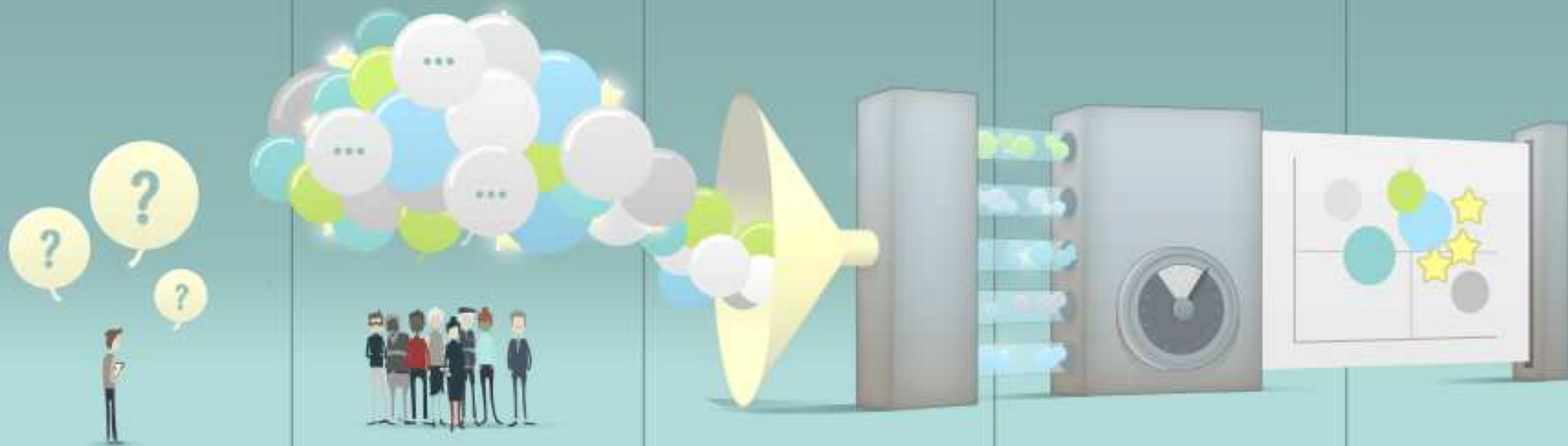
IKÄIHMISTEN TOIVOMAT KOTITALOUSVÄHENNYSKELPOISET PALVELUT

Sitran Aktiivinen kansalainen - kaiken ikäisenä -avainalue

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETUn Aktiivinen ja hyvinvoiva ikäihminen -hanke

Projektin tavoite ja tunnusluvut

Verkkoaivoriihen tavoitteena oli kysyä ikäihmisiltä itseltään, mitä sellaisia palveluita he haluaisivat käyttää, jos palvelut olisi mahdollista saada nyt tai tulevaisuudessa kotitalousvähennyksen piiriin.

Aukioloaika

4.2. -1.3.2015

Osallistumiset

2505

Osallistumisaika

Mediaani 11.40 min
/ osallistuja
500 h työtä!!!

Palveluideointi

1657
omasanaista
idea

Jatkot

636 tilausta
tulosraportista

Prosessi – kutsusta tuloksiin

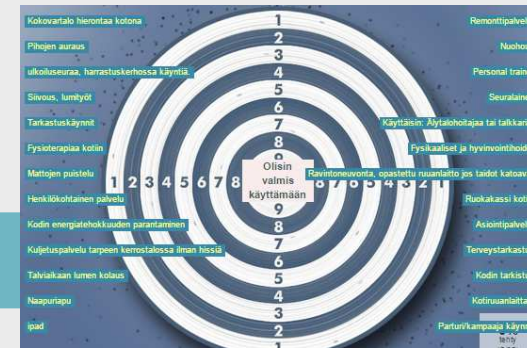
- ① Kutsu sähköpostitse, Facebookin kautta, EETUn nettisivuilla

- ② Taustatiedot

The screenshot shows a form titled 'Taustaksi' (Background) with fields for 'Sukupuoli' (Gender), 'Ikä' (Age), 'Asuinpaikka' (Place of residence), and 'Terveystilä (arvio)' (Health status (estimate)). There are dropdown menus and a 'Jatka' (Continue) button.

- ③ Arviointi: Olisin valmis käyttämään itse

- ④ Perustelu: mikä vaikuttaa palveluiden käyttöön

The screenshot shows a form titled 'Perustelu' (Justification) with a text area for 'Mikä palvelun tarjoajalla (julkisen sektorin, yksityinen yritys vai järjestö) hankitsit mieluiten näitä palveluita? Entä mikä olisi mielestäsi sopiva korvaus systematisoiduille palveluille?' (Which service provider (public sector, private company or organization) would you prefer to purchase these services? And what would be your preferred compensation for systematized services?).

- ⑤ Ideointi: Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?

The screenshot shows a form titled 'Ideointi' (Ideation) with a text area for 'Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?' (Which services would you use in the future?). It includes a 'Tallenna vastaus' (Save answer) button.

- ⑥ Tulokset

Taustamuuttujatiedot 1/2

SUKUPUOLI		%
Nainen	1817	72.5
Mies	688	27.5
IKä		%
Alle 50 vuotta	23	0.9
50-54 vuotta	41	1.6
55-59 vuotta	131	5.2
60-64 vuotta	542	21.7
65-69 vuotta	955	38.3
70-74 vuotta	504	20.2
75-79 vuotta	229	9.2
80-84 vuotta	59	2.4
85-90 vuotta	11	0.4
Yli 90 vuotta	1	0
TULOTASO €/KK (BRUTTO)		%
0 – 750	28	1.1
751 – 1 250	377	15.2
1 251 – 1 750	500	20.1
1 751 – 2 250	529	21.3
2 251 – 2 750	342	13.8
2 751 – 3 250	292	11.8
3 251 –	416	16.7

Tulokset lyhyesti

Tuloksista lyhyesti

- Palveluiden käyttöhalukkuus on varsin monipuolista, ajoittainen apu arjen askareissa nähdään tarpeelliseksi. Ideoinnissa tuli esiin myös paljon sen tyyppisiä palveluita, joiden järjestäminen ei rajoitu kotiin.
- Mahdollinen kotitalousvähennys vaikuttaa osallistujien mukaan hankintaan useissa tapauksissa. Kysyttäessä keneltä palveluita haluaisi ostaa, yksityinen yrittäjä oli yleisin vastaus. Palvelun järjestäjätahoa tärkeämpi kriteeri on tarjoajan luotettavuus, löytäminen ja hinta.
- Sivuosassa keskustelussa näkyi huoli tasavertaisuudesta. Miten käy heidän, joilla ei ole varaa ostaa monipuolisesti arkea helpottavia palveluja?
- Toisaalta ostamista yksityiseltä toimijalta tai järjestöltä ei arkailla. Useat kertoivat jo hyödyntävänsä erilaisia palveluita arjessa.
- Vaikka palveluiden ostohalukkuutta olisikin, omaan tarpeeseen vastaavien palveluiden löytäminen tuntuu osallistujista hankalalta. Palvelulistaukset esim. kunnan verkkosivuilla tai Facebookissa eivät tavoita kaikkia. Ilmoittamista myös mm. paikallislehdessä, kotiin jaettavissa tiedotteissa, infotauluilla.

Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?

Arjen askareisiin ja terveyteen liittyvät palvelut kiinnostavat

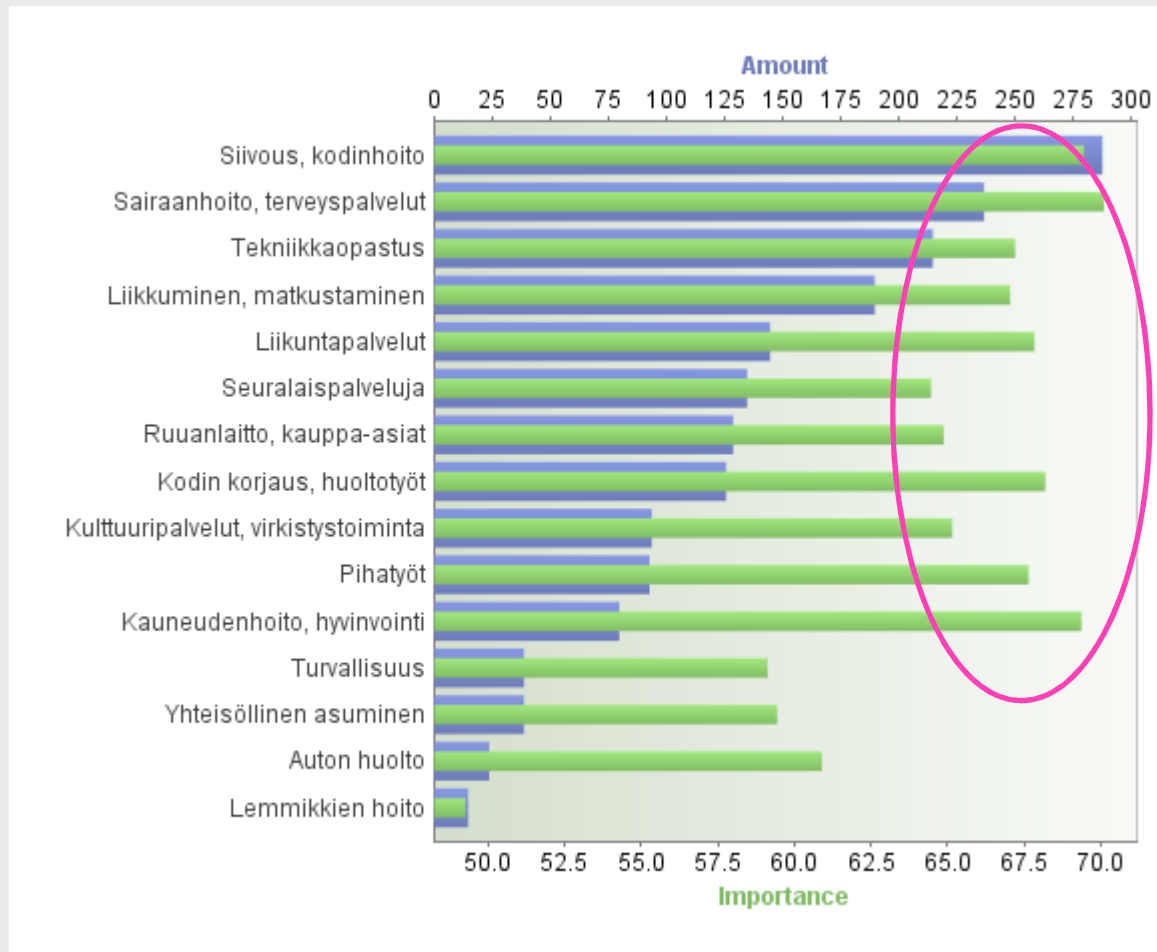
Nelikenttä yksittäisten asioiden arvioinnista

MERKITYS (MEAN)	Suuri merkitys, vähäinen erimielisyys 1. Remontointia 2. Ikkunoidenpesu 2x vuosi 3. Remonttipalvelut 4. Yksinasuvalle oma kotiaavustaja! 5. Kotisairaanhoido 6. Hoitoja kotona 7. Hoitajan kotikäynnit 8. Terveystiikunta 9. Kulttuuripalvelut 10. Terveysloma	Suuri merkitys, suuri erimielisyys 1. Siivous 2. Nuohous 3. rakennusten korjaus 4. Vanhanajan tuttu kodinhoitaja joka auttaa kaikissa asioissa 5. Ikkunoiden pesu 6. Terveystarkastus 7. Kuljetus palveluiden ääreen. 8. Lääkäri kotiin 9. Kuntolomat 10. Omakotitalon huoltojen ylläpito
	Vähäinen merkitys, vähäinen erimielisyys 1. Keskusteluseuraa kotiin 2. Roskien ulos viemistä 3. Kokki tilauksesta kotiin 4. Omaishoitajille vinkkejä ja apuvälineitä. 5. Seuralainen 6. Kukkamultien vaihto 7. Kotieläinlomittajan käyttö. Koirat, kissa, kanat etc. 8. Naapuriapu 9. Koirista huolehtiminen 10. ulkoiluseuraa, harrastuskerhossa käyntiä.	Vähäinen merkitys, suuri erimielisyys 1. Koiranulkoilutusta 2. "Lomittaja" 3. Maanmuokkaus 4. vapaapäivien järjestäminen 5. Kokin kotiruan valmistaminen kodissa 6. Kuljetuspalvelu tarpeen kerrostalossa ilman hissiä 7. Ravintoneuvonta, opastettu ruuanlaitto jos taidot katoavat 8. Henkilökohtainen avustaja 9. Saunotus 10. Seuralainen teatteriin tai muuhun vapaa-ajan kulttuurimenoon

ERIMIELISYYS (STDDEV)

Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?

Palveluportfolio vetää tasaista letkaa

Osallistujien vastaukset luokiteltiin teemaluokkiin niiden sisältämien sanojen avulla. Sama vastaus kuuluu kaikkiin niihin luokkiin, joita koskevia asioita se sisältää.

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki kuinka todennäköisesti kyseisiä palveluita voisi käyttää tulevaisuudessa.

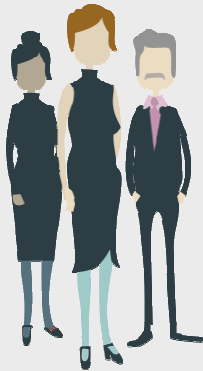

Palvelutoiveiden esittely

4 kategoriaa

1. Kodin huolto, päivittäisaskareet

TÄSTÄ PUHUTAAN

- Kodin ja tekstiilien perushuolto sekä suuremmat kunnostukset
- Pihan kunnossapito kesällä ja talvella
- Kodin pienet ja suuret korjaukset, turvapalveluiden asentaminen ja ”vartiointipalvelut”
- Mökin huolto, omakotitalon askareet
- Ruuanlaitto ja kaupassa käynnit
- Peseytyminen ja hygienia
- Yksi ja sama ihminen voisi tehdä useita asioita
- Useaan palveluun saa jo kotitalousvähennyksen, vaikuttaa positiivisesti palveluiden käyttöön
- Useimmiten tekijäksi mainitaan yksityinen palveluntarjoaja, vaikka mielenmallina on, ettei palvelun tarjoajalla toisaalta ole suurta väliä. Luotettavuus, työn laatu ja hinta ratkaisevat.

Mitä käytännössä?

SIIVOUS JA KODINHOITO OMASSA KODISSA TAI MÖKILLÄ

- Kodin perussiivous/viikkosiivous; imurointi, pölyt. Suursiivous.
- Ikkunoiden ja lattioiden pesu esim. 2x vuosi
- Mattojen pesu ja puistelu
- Asunnon järjestely/sisustussuunnittelu, turhan tavaran hävittäminen
- Roskien vienti, kierrätystavaroiden kuljetus
- Vaatteiden ja liinavaatteiden huolto. Likapyykkikorista kaappiin, pesu ja selitys, mankelointi, tuuletus, verhojen vaihto yms. Liinavaatteiden vaihto. Vaatteiden kesä- ja talvisäilytyksen organisointi
- Mökin laittaminen talviteloille
- Hintamielikuva siivouksesta: noin 10-50 €/h TAI 50-100 €/kerta

PIHATYÖT OMASSA KODISSA TAI MÖKILLÄ

- Lumen auraus, kolaus
- Pihan suunnittelu ja perustyöt: haravointi, maan muokkaus, kukkien istutus, kasvimaan kitkeminen, nurmikon leikkuu, pensasaidan leikkaaminen
- Polttopuiden teko ja kanto
- Hintamielikuva pihatöistä, lumitöistä: useimmiten 10-20 €/h, joillain 40-50 €/h, jollain alle 10 €/h. Osa ehdottaa lumitöihin vuosimaksua.

Mitä käytännössä?

KODIN KORJAUS JA HUOLTOTYÖT

- Isot ja pienet remontit esim. keittiö, kylpytilat, lattiat, maalaus, ilmastoinnin korjaus, sähköasennukset. Tarve joko terveydellisistä tai muista syistä. Hintamielikuva: urakkahinta, riippuu remontista. Yksityinen tekijä.
- Jos korjaustyö on pieni, esim. laiturin korjaus, vuotava hana, niin kotitalonmiehen palvelu voisi olla toimiva. Hintamielikuva 10-50 €/h.
- Huonekalujen kokoaminen
- Johdot kuriin -järjestelijä, johdot pois näkyvistä
- Kodinkoneiden huolto
- Apuvälineiden asentaminen. Tämä voisi kuulua julkiseen palveluun.

MÖKIN TAI OMAKOTITALON HOITOON LIITTYVÄT ASIAT

- Mökin laittaminen talviteloille
- Mökin turvallisuuden tsekkaus, huoltokäynnit
- Omakotitalon kesä- ja matkahuolto, kevät ja syystyöt
- Nuohous
- Vesirännien puhdistaminen, katon puhdistaminen

Mitä käytännössä?

RUOKAILU JA KAUPPA-ASIAT

- Kaupassakäynti, ihminen joka käyttää kaupassa ja auttaa tavaroiden kanssa
- Kaupassa käynti toisen puolesta, ruokaostokset kotiin tilattuna
- Ruokaostosten tekeminen netissä, palvelu ja käytön opastus
- Kokki/ruokaryhmä yms. kokkaa kotona terveellistä ruokaa, esim. viikonloppuateriat
- Kerran viikossa ruoanvalmistusapua itse suunnitellun ruokalistan mukaan, ruokien pakastaminen tulevalle viikolle
- Ravitsemusvinkkejä, ateriovinkkejä täysipainoisen ravitsemuksen toteuttamiseen
- Ruokailuun liittyviä palveluja voisivat tarjota julkinen sektori, järjestö tai yksityiset yrittäjät. Hintamielikuvasta ollaan epävarmoja, noin 10-20 euroa per kerta.

HYGIENIA

- Avustaja kylpyyn, suihkuun, saunottamiseen

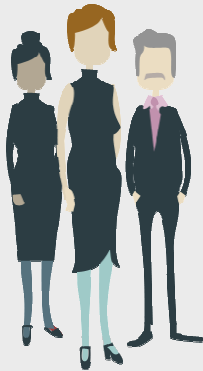
YHTEISÖLLISET ASUMISMUODOT

- Palvelutalo- tyyppisen asumisen tukeminen, senioritalot

Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?

2. Teknologia ja turvallisuus

TÄSTÄ PUHUTAAN

- Teknologinen osaaminen ja siihen liittyvä henkilökohtaisen avun tarve; ohjeita sekä ihan tekniseen toimintaan että arjen käyttömahdollisuuksiin
- Tukea tietokoneen, ohjelmistojen ja erilaisten (lisä)laitteiden käyttöön, asennuksiin, päivityksiin, laitteiden hankintaan
- Hyvinvointiteknologian ja henkilökohtaisten tarkastuskäyntien yhdistäminen
- Perinteisten turvapalveluiden asennus ja käyttöopastus
- Arvioidaan, että kotitalousvähennys vaikuttaa näidenkin palveluiden hankintaan
- Monipuolisesti auttavaa apuhenkilöä kaivataan
- Hintamielikuvat vaihtelevat, asettuvat pääpiirteittäin 10-50 €/tunti välille

Mitä käytännössä?

TEKNOLOGIA

- Puhelimen ja tietokoneen ohjelmien päivitys
- Neuvontaa virustorjuntaohjelmiin liittyen
- Täsmäopetusta kotona tai puhelimen välityksellä tietokoneen/internetin käyttöön, sosiaaliseen mediaan liittymiseen ja käytön hallintaan/verkkopankin käyttöön ja virastoissa asiointiin
- Television ja lisälaitteiden asennus ja käyttöapu
- iPadin/tablettien ja kännykän käytön opastusta, liittymäasioiden käytön opettamista

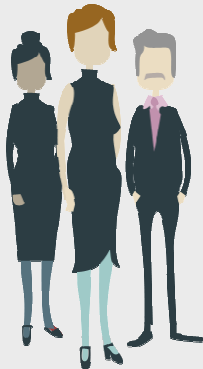
TURVALLISUUS

- Keskuslukituksen, valvontakameroiden, hälyttymien yms. asentaminen ja käytön tuki
- Etäyhteydet terveydenhoitohenkilökuntaan, säännölliset tsekkaukset

Mitä palveluita käyttäisit tulevaisuudessa?

3. Terveys ja hyvinvointi

TÄSTÄ PUHUTAAN

- Sairaanhoidoa ja terveystalvaeluja tarvittaessa kotona sekä kasvokkain että teknologia-avusteisesti
- Sairaanhoidossa pääpaino kunnallisen puolen palveluissa, joita voisi halutessaan täydentää yksityisen puolen tarjoamaa hyödyntämällä
- Hintamielikuva lääkärin/hoitajan tulosta kotiin noin 40-50 €/kerta, myös harvemmin 20-30 euroa mainittu
- Kaunistautumis- ja hyvinvointipalveluiden saaminen oman katon alle
- Kauneuspalveluissa suosittaisiin herkästi yksityistä yrittäjää. Hintamielikuva palveluista noin 20-80 €/tunti / sama hinta kuin muutenkin.
- Fyysinen vireystila ja liikunta; lenkkiseuraa, personal trainer kotiin. Järjestäjänä voi toimia mikä tahon vain. Hintamielikuva edullisempi, 1-10 €/kerta, 30-50 €/kk.

Mitä käytännössä?

SAIRAANHOITO, TERVEYSPALVELUT

- Lääkäri lennossa kotiin -palvelu
- Virtuaalilääkäri
- Kotisairaanhoidto; hoitajan kotikäynnit, myös etäyhteyden hyödyntäminen vuorovaikutteisesti, videoneuvonta
- Kotona tapahtuva kuntoutus
- Fysikaaliset hoidot
- Alzheimer apu, kotikäynti muutosten toteamiseksi kuukausittain
- Muistisairaana ikäihmisen ulkoiluttaminen
- Vapaapäivien järjestäminen omaishoitajille, ns. ”lomittaja”
- Painonhallinnan opastus
- Terveystarkastus kerran vuodessa

Mitä käytännössä?

KAUNEUDENHOITO, HYVINVOINTI

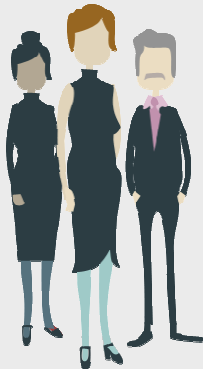
- Virkistysmatkat kylpylään
- Kampaaja kotiin
- Jalkahoitaja kotiin
- Hieroja kotiin
- Liikkuvan kosmetologin hoidot

LIIKUNTA

- Ohjattua kuntoliikuntaa yhdessä ohjaajan/personal trainerin kanssa kotona tai kuntosalilla
- Liikuntaryhmiä, harrastetaan yhdessä erilaisia lajeja. Yksi ohjaaja.
- Avustaja viemään harrastuksiin, kaveri kävelylle tai hiihtämään tms.

4. Kuljetuspalvelut ja seura

TÄSTÄ PUHUTAAN

- Ikääntymisen myötä liikkuminen vaikeutuu. Oman kulkupelin huollot, muut keinot päästä kulkemaan tärkeitä palveluita. Liikkumisessa ja kuljetuksissa nousee esiin niin julkinen liikenne kuin muut kuljetuspalvelut.
- Julkinen, yksityinen toimija tai järjestö toteuttajana. Hintamielikuva usein julkisen liikenteen matkojen tasoa tai vähintään taksihintoja halvempia.
- Erilaiset avustaja/seuralaispalvelut. Kaveri kauppareissuille, harrastuksiin, päiväkahviseuraa, kävelylle. Palvelu voisi olla mistä vaan. Hintamielikuva 5-20 euroa, osa sanoo per tunti, osa per käynti.

Mitä käytännössä?

KULJETUSPALVELUT, KULJETUSVÄLINEEN HUOLTO

- Auton kunnossapito; määräaikaishuollot, sisätilojen puhdistus
- Oma autokuski, ajaa palvelun ostajan autoa
- Kuljetuspalvelua palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien äärelle
- Saattoapu; kuljetus/avustaminen kauppa-, pankki- tai apteekkimatkalla
- Kimppakuljetukset kulttuuritilaisuuksiin
- Kimppakuljetukset kauppakeskuksiin/marketteihin esim. 1krt/vko

AVUSTAJA/SEURA

- Avustajan palvelut, seuraksi lenkille, teatteriin, kotiin. Avustaja monitaitoinen, sekoitus sihteeriä, seuralaista, siivoojaa ja kokkia.
- Ystäväpalvelu
- Keskustelukerhojen vetämistä, verkossa tai esim. taloyhtiöiden tiloissa, retket

Lisää yksittäisiä palveluehdotuksia, mm.

- Tilitoimiston palvelut/ apua erilaisiin talouteen liittyviin ”paperitöihin”
mm. veroilmoitus, lupa-asiat
- Ohjausta raha-asoiden turvalliseen hoitoon
- Niksineuvontaa; miten järjestät arjen helpommin, kuinka säästät energiaa
- Henkisen hyvinvoinnin valmentaja kotiin
- Järjestely- ja tarjoiluapu esim. juhliin
- Seuralaispalvelulle monipuolisia tarpeita. Mm. päiväkahviseura, seura konserttiin, teatteriin, lapsenlapsen kanssa puistoon yms.
- Lapsille apua: vauvanhoitoa ja lastenlasten tukiovetusta yksityiseltä sektorilta
- Koiranulkoilutusta ja lemmikkien hoitoa sairauden ajaksi
- Muutetaan kotitalousvähennys vanhusvähennykseksi